

ศึกษาความเป็นไปได้...

...การพัฒนาสร้างชิ้นส่วนอะไหล่เครื่องบิน Alpha Jet
โดยขอซื้อลิขสิทธิ์จากเจ้าของเดิม

เรียบเรียงโดย : พลอากาศตรี ชัยวัฒน์ แจ่มดวง
ผู้อำนวยการ ศูนย์การสงครามทางอากาศ

Alpha Jet TH เครื่องบินโจมตีแบบที่ 7 (บ.จ.7) จัดเป็นเครื่องบินโจมตีเบาและฝึกบินขั้นสูงที่มีความเร็วต่ำกว่าเสียง ประจําการที่ฝูงบิน 231 กองบิน 23 อุดรธานี ปัจจุบันได้รับการอัปเดตขีดความสามารถ ระบบการบิน ระบบ Datalink และระบบอาวุธให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ในภารกิจการบินรบสามารถรองรับอาวุธใหม่ จึงทำให้ Alpha Jet TH กลายเป็นเครื่องบินที่ยังคงมีคุณค่าในสนามรบยุคใหม่

จินตนาการ.... จะเกิดอะไรขึ้น ถ้าประเทศไทยเราสามารถผลิตชิ้นส่วนเครื่องบิน Alpha Jet ได้เองโดยอุตสาหกรรมในประเทศ การพัฒนาเครื่องบิน Alpha Jet หรือชิ้นส่วนอะไหล่ในประเทศไทยโดยการขอซื้อลิขสิทธิ์การสร้างเครื่องบินจากเจ้าของลิขสิทธิ์เดิม (Dassault Aviation หรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง) นั้น มีความเป็นไปได้ทางทฤษฎี แต่ก็ต้องพิจารณาหลายปัจจัยที่อาจจะเป็นข้อจำกัดหรือความท้าทายที่ต้องเผชิญ ดังนี้:

1. ความเป็นไปได้ในการขอลิขสิทธิ์

การที่ กองทัพอากาศไทย (ทอ.) จะขอซื้อลิขสิทธิ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์เดิม เช่น Dassault Aviation หรือบริษัทที่เกี่ยวข้องในเรื่องของ

เครื่องบิน Alpha Jet สามารถทำได้ในทางทฤษฎี เนื่องจากการพัฒนาเครื่องบินหรือการผลิตชิ้นส่วนอะไหล่ที่มีลิขสิทธิ์มักจะต้องผ่านการเจรจาและการทำข้อตกลงกับผู้ถือสิทธิ์เดิม ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ในกรณีที่มีผลประโยชน์ร่วมทางการค้า หรือการพัฒนาในเชิงความร่วมมือที่ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกัน

2. ปัจจัยที่ต้องพิจารณา

การลงทุนทางเทคโนโลยีและการพัฒนา: การผลิตเครื่องบินหรือชิ้นส่วนอะไหล่เครื่องบินที่ซับซ้อนอย่าง Alpha Jet ต้องการการลงทุนในด้านเทคโนโลยีสูงและโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย เช่น โรงงานผลิตชิ้นส่วน, ระบบการควบคุมการผลิต, การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ และการฝึกอบรมบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการบินและการซ่อมบำรุงเครื่องบิน ซึ่งเป็นภารกิจที่ต้องใช้ทั้งเวลาและทรัพยากร

สิทธิการผลิตและข้อจำกัดทางลิขสิทธิ์: เจ้าของลิขสิทธิ์เดิม เช่น Dassault Aviation อาจมีข้อจำกัดในเรื่องการอนุญาตให้ประเทศอื่น ๆ ผลิตเครื่องบินหรือชิ้นส่วนได้ เนื่องจากอาจมีข้อกำหนดเกี่ยวกับลิขสิทธิ์, สิทธิบัตร, และข้อตกลงทางการค้าอื่น ๆ ที่ต้องปฏิบัติตาม นอกจากนี้ ยังต้องพิจารณาว่าบริษัทเจ้าของลิขสิทธิ์จะเห็นด้วยที่จะให้สิทธิในการผลิตชิ้นส่วนเครื่องบินหรือเครื่องบินทั้งหมดในประเทศที่สามหรือไม่

การสนับสนุนทางการทหารและความมั่นคง: หากการพัฒนาผลิตเครื่องบินหรือชิ้นส่วนเครื่องบินในไทยเป็นไปเพื่อสนับสนุนภารกิจทางการทหารของกองทัพอากาศไทย และเป็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาลหรือองค์กรทางทหารกับบริษัทต่างประเทศ อาจเป็นประโยชน์สำหรับทั้งสองฝ่ายในด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการป้องกันประเทศและการพัฒนาอุตสาหกรรมภายในประเทศ

3. ข้อดีของการพัฒนาผลิตภายในประเทศ

การพัฒนาทักษะในอุตสาหกรรมการบิน: หากสามารถขอซื้อลิขสิทธิ์การสร้างเครื่องบินหรือชิ้นส่วนได้ในประเทศ จะช่วยเสริมสร้างทักษะและความรู้ด้านการผลิตเครื่องบินและการซ่อมบำรุงในประเทศ โดยเฉพาะในด้านที่มีเทคโนโลยีขั้นสูง

การเพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันประเทศ: การมีความสามารถในการผลิตชิ้นส่วนหรือเครื่องบินในประเทศ จะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงในด้านการป้องกันประเทศ และลดการพึ่งพาผู้ผลิตจากต่างประเทศ

การลดต้นทุนการบำรุงรักษา: การผลิตชิ้นส่วนอะไหล่ในประเทศจะช่วยลดต้นทุนในการซ่อมบำรุงเครื่องบินระยะยาว โดยไม่ต้องพึ่งพาการนำเข้าชิ้นส่วนจากต่างประเทศ ซึ่งอาจช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นในการปฏิบัติการและลดระยะเวลาในการรอซ่อมบำรุง

4. ความท้าทายที่ต้องเผชิญ

การเข้าถึงเทคโนโลยีขั้นสูง: เครื่องบิน Alpha Jet เป็นเครื่องบินที่มีเทคโนโลยีสูงทั้งในด้านอาวุธ, ระบบการบิน, และอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังนั้น การผลิตชิ้นส่วนเครื่องบินในประเทศจะต้องมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีอย่างครบถ้วนจากเจ้าของลิขสิทธิ์เดิม ซึ่งอาจจะเป็นกระบวนการที่ยากลำบาก

ความร่วมมือในระยะยาว: การเจรจากับเจ้าของลิขสิทธิ์อาจต้องใช้เวลา นาน และมีข้อจำกัดในเรื่องของการให้สิทธิในการผลิตหรือถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยเฉพาะในกรณีที่เจ้าของลิขสิทธิ์มีข้อกังวลเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพหรือ การนำเทคโนโลยีไปใช้อย่างไม่เหมาะสม

ต้นทุนการลงทุน: การตั้งโรงงานหรือการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สามารถผลิตเครื่องบินหรือชิ้นส่วนเครื่องบินได้เองในประเทศจะต้องใช้ต้นทุนสูง ทั้งในด้านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

5. กรณีศึกษาจากประเทศอื่น ๆ

หลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา หรือ ประเทศในยุโรป ที่มีอุตสาหกรรมการบินที่แข็งแกร่ง สามารถทำข้อตกลงเพื่อผลิตเครื่องบินหรือชิ้นส่วนเครื่องบินในประเทศของตนเอง โดยผ่านการขอซื้อลิขสิทธิ์หรือสิทธิในการผลิตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความสามารถในการผลิตในประเทศและลดการพึ่งพา การนำเข้า

สรุป

ประเทศไทย... จะพัฒนาการสร้างขึ้นส่วนเครื่องบิน Alpha Jet หรือขอซื้อลิขสิทธิ์การผลิตจากเจ้าของลิขสิทธิ์เดิมนั้นมีความเป็นไปได้ แต่ต้องเผชิญกับหลายความท้าทาย เช่น การลงทุนทางเทคโนโลยี, การเจรจาข้อตกลงในช่วงเวลาสถานการณ์โลกที่เหมาะสมกับเจ้าของลิขสิทธิ์และการพัฒนาอุตสาหกรรมการบินในประเทศ อย่างไรก็ตามการพัฒนาในลักษณะนี้ จะมีประโยชน์ในระยะยาวในแง่ของการเสริมสร้างขีดความสามารถในการป้องกันประเทศและการพัฒนาอุตสาหกรรมการบินภายในประเทศด้วย “หลักการฟังตนเอง” ....

*****

